

IV. Opis programu studiów

3. KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	E-2EZ1-04-s3
Nazwa modułu	Metrologia 2
Nazwa modułu w języku angielskim	Metrology 2
Obowiązuje od roku akademickiego	2021/22

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Elektrotechnika
Poziom kształcenia	I stopień (I stopień / II stopień)
Profil studiów	ogólnoakademicki (ogólnoakademicki / praktyczny)
Forma i tryb prowadzenia studiów	niestacjonarne (stacjonarne / niestacjonarne)
Specjalność	
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Informatyki Elektroniki i Elektrotechniki
Koordynator modułu	dr hab. inż. Jerzy Augustyn, prof. PŚk.
Zatwierdził:	Dziekan Wydziału Elektrotechniki Automatyki i Informatyki dr hab. inż. Roman Deniziak, prof. PŚk

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	kierunkowy (podstawowy / kierunkowy / inny HES)
Status modułu	obowiązkowy (obowiązkowy / nieobowiązkowy)
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	Semestr III
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	Semestr zimowy (semestr zimowy / letni)
Wymagania wstępne	Matematyka 1, Teoria obwodów 1, Metrologia 1 (kody modułów / nazwy modułów)
Egzamin	nie (tak / nie)
Liczba punktów ECTS	4

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	18		18		

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Sym- bol efektu	Efekty kształcenia	odniesienie do efektów kierun- kowych
Wiedza	W_01	posiada wiedzę z zakresu jednostek miar, zasad projektowania eksperymentu i przeprowadzania badań, dokumentowania wyników pomiarów oraz obliczania niepewności uzyskanych wyników	ELE1_W09
	W_02	ma podstawową wiedzę w zakresie metrologii, zna i rozumie metody pomiaru i wyznaczania wartości podstawowych wielkości elektrycznych, czasu i częstotliwości, zna metody obliczeniowe i narzędzia informatyczne niezbędne do analizy wyników eksperymentu	ELE1_W10
	W_03	zna zasady stosowania aparatury pomiarowej oraz właściwości podstawowych przyrządów pomiarowych, zna zasady funkcjonowania systemów pomiarowych	ELE1_W10
Umiejętności	U_01	potrafi pozyskiwać informacje z literatury dokonywać ich interpretacji oraz wyciągać wnioski i uzasadniać opinie	ELE1_U03
	U_02	potrafi przedstawić otrzymane wyniki w formie liczbowej i graficznej, dokonać ich interpretacji i wyciągnąć właściwe wnioski	ELE1_U03
	U_03	potrafi posłużyć się właściwie dobranymi metodami i przyrządami pomiarowymi umożliwiającymi pomiar podstawowych wielkości charakteryzujących elementy i układy elektryczne i elektroniczne	ELE1_U03 ELE1_U11
Kompetencje społeczne	K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	ELE1_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład 14	1-2. Cyfrowe przyrządy pomiarowe: woltomierze cyfrowe napięć stałych i przemiennych, przetwarzanie rezystancji, pojemności i indukcyjności na napięcie, multimetry cyfrowe.
	3. Oscyloskop cyfrowy. Zasada działania i podstawowe funkcje pomiarowe
	4. Zastosowanie metody kompensacyjnej i komparacyjnej w pomiarach. Metoda różnicowa.
	5-6. Pomiary mocy i energii w układach jedno i trójfazowych, Przetworniki mocy i liczniki energii
	7-8. Zasada pomiaru rezystancji: metoda techniczna, mostek prądu stałego. Układy mostków zrównoważonych i niezrównoważonych.
	9. Zasada pomiaru impedancji: metoda techniczna i rezonansowa, mostki prądu przemiennego. Podstawowe rozwiązania układowe
	10. Mostki transformatorowe, Pomiary impedancji metodami cyfrowego przetwarzania sygnałów. Mostki cyfrowe
	11. Pomiar zniekształceń nieliniowych i analiza przebiegów elektrycznych
	12. Pomiary wielkości magnetycznych. Zastosowanie przetworników wielkości magnetycznych w pomiarach elektrycznych
	13. Metody pomiaru właściwości materiałów magnetycznych.
	14. Pomiary wybranych wielkości nieelektrycznych

	15. Układy pomiarowe czujników. Czujniki inteligentne. Układy interfejsu analogowego (Analog Front-End). Systemy pomiarowe, urządzenia Internetu Rzeczy
	16. Konfiguracje i struktura systemów pomiarowych. Interfejsy pomiarowe
	17. Wirtualne przyrządy pomiarowe. Oprogramowanie systemów pomiarowych
	18. Zaliczenie pisemne na ocenę
laboratorium	1. Pomiary rezystancji obiektów liniowych i nieliniowych metodą techniczną
	2. Zastosowanie oscyloskopu cyfrowego w pomiarach
	3. Zastosowanie multimetrów mikroprocesorowych w pomiarach wielkości elektrycznych
	4. Badanie właściwości metrologicznych mostków czteroramiennych w stanie nierównowagi
	5. Cyfrowy pomiar częstotliwości i czasu
	6. Badanie właściwości metrologicznych przetworników w stanie statycznym
	7. Badanie przetwornika mocy o elektrycznym sygnale wyjściowym
	8. Pomiar napięcia w obecności zakłóceń
	9. Zaliczenie pisemne na ocenę

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów uczenia się					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
W03			X			
U01					X	X
U02					X	X
U03					X	X
K01					X	X

A.

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium w trakcie zajęć
laboratorium	zaliczenie z oceną	Uzyskanie pozytywnej oceny z wszystkich sprawozdań. Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium w trakcie zajęć

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	W	C	L	P	S	h
		18		18			
2.	Inne (konsultacje, egzamin)*	4		2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	42					h

4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,68	ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	58	h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	2,32	ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	18	h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0,72	ECTS
9.	Sumaryczne godzinowe obciążenie pracą studenta	100	h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	4	ECTS

* wszelkie formy weryfikacji efektów, w tym egzaminy oraz nie więcej niż 2 godziny konsultacji dla każdej formy zajęć

Literatura

1. Tumański S.: Technika pomiarowa, WNT, Warszawa, 2016, ebook - 2013
2. Dusza J., Gąsior P., Tarapata G.: Podstawy pomiarów, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2019
3. Stabrowski M.: Cyfrowe przyrządy pomiarowe, PWN, Warszawa, 2002
4. Piotrowski J.: Podstawy miernictwa, WNT, Warszawa, 2004
5. Lyons R.G.: Wprowadzenie do cyfrowego przetwarzania sygnałów, WKiŁ Warszawa, 1999
6. Chwaleba A., Poniński M., Siedlecki A.: Metrologia elektryczna, WNT, Warszawa, 2003
7. Skubis T. Opracowanie wyników pomiarów, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2003